

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

Építsük újjá az országot!

Az újjáépítésre való mozgósítás új lendületet fog adni a Nemzeti Bizottságoknak; rajtuk keresztül be lehet vonni a nemzetépítésbe a demokrácia minden használható erejét.

(Rákosi, VI. 10.)

Rendet a bérek anarchiájában

Az újjáépítés munkájában hatalmas erővel résztvevő munkásságot a bérek anarchiája súlyos helyzet elé állította. Olyan aránytalanságok vannak az egyes szakmák bérei között, amik joggal kellhetnek elkeseredést különösen az alacsony munkabéért dolgozók között. Nyilvánvaló, hogy nem szolgálja az újjáépítést a bérek és árak közti futóverseny, mert nem kétséges, hogy ebben a versenyben csak a dolgozók maradhatnak alul. Lehetetlen állapotnak tartjuk az egyes szakmák kiugró béremelését. Különösen az építők és a nyomdászok, valamint a sütőmunkások bériugrása olyan veszedelmes precedenst teremthet, amely megzavarhatja a munkásosztály harci egységét.

Mi nem irigyeljük a sütők, építők vagy nyomdászok magasabb életszínvonalát, természetesen tartjuk törekvéseiket arra, hogy a munkásnyomorból kilábaljanak. Állítjuk azonban, hogy a felemelkedés így nem történhet, mert ha bekövetkezik az az állapot, hogy „aki bírja, maradjon” elve alapján nyakló nélkül emeljék a béreket, a most újjáépíteni készülő országot ez tönkretelheti.

A munkásosztálynak nem érdeke az infláció, ezt csak a reakció kívánhatja. Amikor még vannak 4-5-6 pengős órabérrel dolgozó munkások egész sor nagyüzemben, akkor nem tartjuk szerencsésnek és egészséges állapotnak, hogy az újjáépítés terhére, az alacsony színvonalát csak a dolgozók egy része vállalja. Ez nem azt jelenti, hogy mi azt kívánjuk, hogy egyforma nyomorban éljenek. De igenis, kívánjuk a bérek arányosítását.

Itt van egy konkrét példa. Ugyanakkor, amikor a vasutas munkások, akikről köztudomású, hogy a legnagyobb részt veszik ki maguknak az újjáépítésből, még mindig 4-5-6 pengős órabérével dolgoznak, a nyomdász hetibér már 1000 pengő körül jár, vagy azt is túlhaladja. Ugyanaz az eset vonatkozik az építőmunkásokra és a sütőmunkásokra is.

Eppen ezért a Vasutas Szakszervezet, Fűtőház, Vagongyár munkásai, de a Magántisztviselők Szakszervezete is tiltakozik a vasúti pályamunkásokkal együtt és követeli a bérek arányosítását, s a kirívó állapotok megszüntetését. Szükségessé vált, hogy a Szakszervezeti Tanács erős kézzel nyúljon bele a bérek dzsungeljébe és teremtsen rendet ezen a téren.

Mi a termelés fokozásával akarjuk a munkásság életszínvonalát emelni, nem pedig a bérek inflációjával. Nem akar-

Felgöngyölitik a földalatti fasiszta mozgalmakat

Sztálin és Molotov táviratai a szovjet-amerikai szerződés 3. évfordulója alkalmából

A dachau magyar fog yokról

Számol be Pallavicini György ögróf, az ismert legitimista vezér a párisi rádióban. Pallavicini Szia-siék sok más legitimistával együtt elhurcolták. Most Dachauból megszabadulva elmondta, hogy több mint egy hónappal az európai háború befejezése után németországi koncentrációs táborokban sok ezer magyar még mindig fogolyként kínlódik, mert sorsuk a felszabadulás óta igen keveset javult. SS ör helyett ma amerikai katona áll a dachau gyűjtőtábor bejáratánál. A bánásmód ma már emberesebb, a foglyok kosztját is feljavitották. Ezekben a táborokban a magyarok a legelhagyottabbak. A többi országok Vöröskeresztje gondoskodik elhurcoltjaikról. Legnagyobb részüket már haza is szállították. A magyar állampolgárok eddig még nem találtak összeköttetést kormányukkal, pedig itt nem fasiszta menekültekről, — akik tíz ezerszázra szabadon vándorolnak Németország útjain, — hanem a fasiszta uralomról és politikai meggyőződésük miatt német koncentrációs táborokba került emberekéről van szó.

Pallavicini gróf felszólítja az összes szinylődő deportáltak nevében a magyar kormányt, hogy tegyenek meg minden lehetőt ezeknek az embereknek haladéktalan hazaszállítása érdekében. A magyarok türelmetlenül várják, hogy részvehessenek az újjáépítés munkájában, de ott akarnak lenni a bűnösök megbüntetésénél is. „Mi magyarok — mondja a gróf — a szenvedések közepette megtanultuk, hogy mi az európai szolidaritás, amikor a nélkülözés, üldözések és kínzások között a foglyok egyike sem nézte, hogy milyen nemzet fia vagyunk, mert ha tudta — gondolkodás nélkül segítettek raj-

runk odajutni, ahol már egyszer tartottunk, hogy egy havi fizetésért egy skatulya gyufát vehessünk. Mert az infláció minden keserűségét és terhét, nem kétséges, hogy a munkásosztálynak kell viselni, mert a feketézés és spekulációs siserá hada megtalálja a módját annak, hogy ezek alól a terhek alól, mint már annyiszor a multban, mentesüljön.

Azt akarjuk tehát, hogy lásák be ezek a szakmák, hogy nekik sem érdekük az a politika, melynek jelszava „utánam az özönvíz”. Nem akarjuk, hogy a bérek aránytalan-

tunk. Ezt a szellemet szeretnénk visszavinni Magyarországra és a németországi koncentrációs táborokban kötött barátságot örök időkre szeretnénk megőrizni.” Magyarországi szomszédos népeiről, cselekről, románokról, szerbekről szólva kijelentette, hogy a magyarokat semmi sem választotta el tőlük ellentétet velük szemben nem éreztek, nyoma sem volt az elenyeskedésnek, amelyet a bűnös uralkodó rendszerek mesterségesen szítottak a népek között. A franciák és belgák, amikor Vöröské-

reszleik után valamihez jutottak, mindég juttattak a magyaroknak is. Az ideiglenes francia kormány a napokban 150 kiéhezett magyar gyermeket szállított Párisba és azonnal pártfogásba vette.

Pallavicini ögróf rádiószózatához csak annyi hozzátenni való van, hogy ezt tartjuk mi az igaz becsületes európai gondolatnak. Az így gondolkodó haladó értelmiséggel minden munkásnak és parasztnak előítélet nélkül becsületesen össze kell fognia. Az a tény, hogy Pallavicini egy szót sem szól 56,500

holdas feudális birtokáról, hanem kizárólag a magyar nép sorsközösségéről beszélt, igen rokonszenves és megnyugtató jelenség. Bizunk benne, hogy a felvilágosodott arisztokrácia tagjai is részt akarnak és részt tudnak vállalni az új demokratikus Magyarország felépítésében.

A magyar-román barátság

egyre mélyebb és komolyabb gyökereket ereszti. Groza doktor román miniszterelnök rádióbeszédében jelentette be, hogy a kolozsvári román egyetemet nemsokára román-magyar egyetemmel alakítja át. A kolozsvári diákok és tanárok teljes mértékben belátják ennek a nyilatkozatnak horderejét és annak fontosságát, hogy a románság és magyarság közös egyetemet kapjon. Az egyetem költségeire a román kormány félmilliárd lelt biztosított rendelkezésre.

A cseh írók igazolásánál

derült, hogy egyetlen cseh író sem árulta el népet. A németekkel együttműködők sorában csak a jésmert másodrangú újságírók foglaltak helyet. Az írók legnagyobb része kivette részét a németek elleni küzdelemből. Sokat közülük megölték a németek. A prágai Nemzeti Színházban pl. színészek és műszaki alkalmazottak egy csoportja védte a felszabadító Vörös Hadsereg megérkezését.

Jugoszlávia sem maradt el a csehek mögött. A felszabadító háború idején, valamennyi haladó szellemű jugoszláv művész, író, tudós, tanár részt vett a szabadságért folytatott küzdelemben.

Moszkvába érkezett

a háborús jóvátételei tanács amerikai kiküldötte, hogy a tárgyalásokon részt vegyen. A jóvátételei bizottság a krimi konferencia határozatainak megfelelően Moszkvában fog székelnéi.

Hopkins

visszaérkezett Washingtonba és jelentést tett Truman elnöknek moszkvai küldetése eredményéről. A sanfranciscói táviratok szerint Hopkins moszkvai látogatása során lényegesen javult az orosz-amerikai viszony. A San-Franciscóban üléselő delegációnak az a

Sztálin és Molotov távirata Trumanhoz és Stettiniushoz

Sztálin marsall távirata Truman elnökhöz a szovjet-amerikai kölcsön és bérleti szerződés fennállásának 3. évfordulója alkalmából:

Országaink között fennálló egyezmény megkötésének harmadik évfordulóján fogadja hálám kifejezését a szovjet kormány és a magam nevében. Ez az egyezmény, melynek alapján az Amerikai Egyesült Államok az egész háború ideje alatt stratégiai nyersanyagot és élelmiszert szállítottak a Szovjetuniónak, fontos szerepet játszott és jelentékeny mértékben hozzájárult a közös ellenség elleni háború sikeres befejezéséhez. Amíg szilárd meggyőződésünk adok kifejezést, hogy a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok között a közös harc folyamán megszilárdult baráti kapcsolat a jövőben is tovább fog fejlődni az összes szabadságszerető népek közötti tartós együttműködés érdekében. Sztálin.

Molotov külügyi népbiztos távirata Stettinius külügyminiszterhez:

Stettiniusnak, az Amerikai Egyesült Államok Külügyminiszterének, San-Francisco. Fogadja leghőbb kívánságaim és hálám kifejezését az országaink között fennálló kölcsön és bérleti szerződés fennállásának harmadik évfordulója alkalmából, amely az agresszió elleni háborúban oly sokat jelentett a Vörös Hadseregnek fegyverrel, stratégiai nyersanyaggal és élelmiszerral való ellátása érdekében. E támogatás mérete és annak kitűnő megszervezése felette jelentős szerepet játszott Hitler-Németország szétzúzásában. A Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok népeinek a közös ellenség elleni együttes harca megteremtette az előfeltételeket arra, hogy az országaink között fennálló baráti jóviszony még jobban továbbfejlődjön a tartós béke és a nemzetközi biztonság fenntartása érdekében. Molotov.

sága miatt az oly szépen megindult és nagynehezen létrejött munkásegység felbomljon.

A munkásegység szilárd alapja a függetlenségnek és a demokráciának.

Magántisztviselők Szakszervezete nevében
KÖVÁRI LÁSZLÓ alelnök.
FRIDMANN JÓZSEF titkár.

Örömmel adtuk helyet ennek a kitűnő elgondolású, felelősségteljes megnyilatkozás-

nak, ami szakszervezeti oldalról erősíti meg azt, amit a „Néplap” pártfelfogásként hónapok óta hirdet. Tűrhetetlen, hogy egyes konjunktúrát meglovagoló munkásrétegek nyakló nélkül — hétről-hétre új bérkövetelésekkel szándékosan pánikot keltenek a közgazdaságban. Ez a munkásosztály egységének megbontására alkalmas reakciós bujtogatás eredménye. Szükséges, hogy ebbe a kérdésbe a Szakszervezeti Tanács erős kézzel beleszóljon és a kollektív szerződések összehangolását, arányosítását elvégezze. (Szerk.)

véleménye, hogy Hopkins a vitás lengyel kérdést is megtárgyalta Moszkvában.

A triesti övezet

küldetés a legnagyobb rendben folyik. Tito marsall csapatai ma reggel hagyják el Triestet.

A szovjet-jugoszláv kölcsönös segélynyújtási és barátsági szerződés jóváhagyása alkalmával Tito marsall beszédet mondott, amelyben élesen kikötött egyes hatalmi csoportok ellen, akik figyelmen kívül hagyták a mi jogos követeléseinket és óriási véráldozatokat elhanyagolták népünk örömét... Nagy erőfeszítéseket tettünk a béke megteremtésére, annak ellenére, hogy meggyőződünk, hogy nagy igazságtalanságot követtek el velünk szemben.

De Gaulle tábornok

a napokban sorra járta a normandiai városokat és falvakat. Ma egy éve zajlottak le ezen a földön a felszabadító háború első nagy csatái. De Gaulle tábornok kegyelmelett adózott azon falvak lakóinak emléke előtt, kiket a németek a porraszállás napjaiban kiirtottak. Csapán egyetlen körzetben 500 ártatlan francia nőt és gyermeket végeztek ki, míg a férfiakosságot Németországba hurcolták. A csatorna partján egy faluban tavaly ilyenkor a német katonák a templomba terelték az árván maradt gyermekeket és nőket. Az oltár alá gyújtóanyagot helyezett egy német és rázarta a kis falusi templomban szorongó 500 emberre a templomajtót. Pár perc múlva az égő templom rászakadt a bentéző zerekenként eldőzöttokra. Ma ezekben a falvaknak helyét csak emléktáblák jelzik, hogy itt valaha békes francia falvak álltak, amiket a németek tehetetlen pusztító düpükben leromboltak és lakosságát kiirtották.

A francia csapatok

kivonultak az északkeleti Aleppóból és a briték átvették Palmírákat. A párisi rádió hírmagyarázója angol-francia egységet sürget.

16.000 náci

fogták el eddig az európai katonai hírfő szervezet tisztjei és közölték, hogy feladatuknak még csak egyötödét részelt teljesíteni. Szerintünk a körözött náci elfogásával még távolról sincs befejezve a fasizmus elleni harc. A

Bizalmatlanságot szavaztak Lévy Zoltán, az I. számú igazoló bizottság elnöke ellen

Ma délután az I. sz. igazoló-bizottsági ülésen Bodnár Imre, a Magyar Kommunista Párt kiküldött tagja bizalmatlansági indítványt tett dr. Lévy Zoltán, az I. sz. igazolóbizottság elnöke ellen. A megjelölt szavazáson hárman az indítvány mellett, hárman az indítvány ellen szavaztak. Az indítvány mellett a Kommunista Párt, a Nemzeti Parasztpárt és a Szakszervezetek kiküldött szavazott. Az indítvány ellen a Független Kisgazda Párt, a Polgári Demokrata Párt és

Könyvelési szakiroda Vörösmarty-u. 24. TELEFON: 117.

moszkvai rádió pl. közli, hogy Svédországban a német fasizta szervezetek bejelentették ugyan feloszlásukat, hogy azonnal más név alatt tovább működjenek. Már folyóiratot is alapítottak, amelyben legutóbb feléledt a legostobább náci propagandatrükk: „Európa bolsevizálásának veszélye”. A haladó szellemű svéd lapok felhívják a figyelmet annak szükségességére, hogy az ilyen újságokat tiltásuk be és ne tegyék Svédországot a hitlerista propaganda dögvesz központjává.

A Reuter ügynökség jelenti Basle-ből, hogy a demokratikus tömegek nagygyűlést rendeztek és követelték az ott bújáló fasizták kiutasítását. Steiger kanton-elnök elméző politikáját vádolták és követelték az elnök lemondását. Hasonló gyűlések voltak Zürichben és Schaffhausenben. Listákat állítottak össze, svájci területen lévő fasiztákról, amelyekben több ismeri név is szerepel.

A munkáségyeségről

beszél egy északfranciaországi önkormányzatban egy szociálista képviselő és a következő beszédet mondotta: „Csak a nép ellenségeinek érdeke, hogy a munkásosztály ne egyesüljön egy pártba. A francia kommunista párt kész minden megtenni, az egységes francia munkáspárt megteremtésére. Ez a párt megvalósítaná a munkásosztály egységét, amely döntő jelentőségű volna a francia nép egységének szempontjából.

Lavalt kiadták

Franciaországnak. Elsősorban a Szovjetunió diplomáciai nyomistának köszönhető, hogy a francia tragédia főbűnösét Spanyolország kénytelen volt kiadni Franciaországnak. Lavalt fegyörök kísérték Bordeauxba. Az okmányokkal, amelyekkel Spanyolországba vitt magával, megbízható helyen őrzik.

Távolkeleten

egyre gyorsabb ütemben folyik a japán seregek teljes fölkereverése. Az amerikai parancsnok megadása szolított fel az Okinava szigeten körülvárt japánokat. Borneo kikötője előtt fekvő Labuan szigetét és repülőterét elfoglalták az amerikai csapatok. Hollandiában és Franciaországban többszáz ezer főnyi hadsereget szerelnék fel, hogy bevehessék őket a távolkeleti harcba.

Chodak János, a Szociáldemokrata Párt tagja szavazott. Egyenlő szavazatok esetén a fennálló rendelkezések értelmében a szakszervezeti kiküldött szavazata dönt.

Chodak János reakciós viselkedésével kapcsolatban lapunk nemrégiben éles támadást indított. Az ilyen Chodakhoz hasonló reakciós elemek nagy mértékben veszélyeztetik a fasizmus elleni harc erélyes keresztülvitelét és alkalmasak arra, hogy a két munkás testvérpárt között surlódásokat létesítsen. Bizonyosak vagyunk benne, hogy testvérpártunk, a Szociáldemokrata Párt nem teszi magáévá Chodak János álláspontját.

Felhívás az Orvosi Karhoz!

A 2650/1945. M. E. sz. rendelet kötelezi az Orvosi Kart, hogy az orvosi gyakorlat megkezdése előtt az orvos köteles oklevélét kihirdetés és beiktatás végett a tiszti főorvosnak bemutatni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a már kamarai tagság alapján gyakorlat folytatására jogosult orvosokra.

A kamarai tagság alapján gyakorlat folytatására jogosult orvosok jelen hirdetésnyel közzétételéről számított három napon belül kötelesek személyi adataikat a tiszti főorvosnál bejelenteni.

Felhívom azért Debrecen városában gyakorlatot folytató összes orvosokat, hogy törzslapjuk kiállíthatóságának biztosítására személyi adataikat személyesen, vagy írásban 3 napon belül a tiszti főorvosi hivatalban jelentsek be.

A bejelentési adatok a következők: Név, születési hely és idő, orvosi oklevél kelte, száma, kiállító egyetem megnevezése, szakképzettség, vagy tudományos képzettség megjelölése és ezeket kiállító hatóság megnevezése, az igazoló okirat száma és kelte, lakóhelye, állás és mellékfoglalkozás felsorolása.

Ertesítem egyben az Orvosi Kart, hogy lakóváltozásukat a tiszti főorvosi hivatalnál haladéktalanul bejelenteni kötelesek.

Ertesítem még az Orvosi Kart, hogy az Ideiglenes Nemzeti Kormány 1146—1945. M. E. sz. rendelete elrendelte a szabadpályán működő értelmiségi foglalkozásúak, így az orvosok igazolási eljárás alá vonását.

Az orvosok az 1030/1945. M. E. sz. rendeletben előírt nyilatkozatukat a törvényhatóság első biztviselőjénél kötelesek benyújtani. Tiszti főorvos.

Rendelkezők az iparügyi miniszteri biztostól

Debrecen város, Hajdú megye és Bihar vármegye területére kinevezett iparügyi miniszteri biztos Debrecen vármegyeháza f. sz. 8. sz. alatti hivatali helyiségében megkezdte működését és az alábbi rendelkezéseket adta ki:

- 1. Mindazon ipari üzem, amely Debrecen város, Hajdú vármegye és Bihar vármegye területén működik és 25 munkásnál több munkást foglalkoztat, havonként tartozik az alábbi adatokkal hivatalomnak jelentést leadni: Hónap megjelölése, amelyről a jelentés szól, az üzem megnevezése, telephely, összes dolgozó munkások száma, teljesített munkaórák száma, kifizetett munkabérek, mit termelt, és mennyit termelt. Ezen havi jelentéseket mindig a következő hónap 7-ig kell hivatalomhoz eljuttatni. Vagyis a június havi jelentést július hó 7-ig kell beadni. A május havi jelentést e hó 28-ig kell megküldeni.
- 2. Minden újonnan megindított ipari üzem, ha munkásainak száma eléri az 5 főt, tartozik indulását hivatalomhoz a következő adatokkal benyújtani: Cég megnevezése, tulajdonos neve, munkások száma és a munkakör megjelölése, valamint a telephely megjelölése.
- 3. Ugyancsak tartozik jelentést tenni július hó 15-ig minden iparvállalat a tulajdonában lévő sérült, de kijavítható, valamint igénybe nem vett és elhagyott, de üzembeállítható szereszámgépekről. A jelentés a következőkre terjedjen ki: A szereszámgép pontos megjelölése, több méretei, tulajdonos neve, a szereszámgép hol és milyen körülmények között van, sérülésének leírása, továbbá milyen és mennyi munkával lehet azt kijavítani. Azon üzem, mely rendelkezésben megszábot köteleességének eleget nem tesz, kihárást követ el, ellene a büntető eljárást megindítom.

Varga Endre iparügyi miniszteri biztos.

Csokonai-színház Telefon: 110. Ma szerdán, június 13-án Romain Rolland forradalmi drámája A farkasok Előadás kezdete 6 órákor

Az orosz nyelv rendes tantárgy lesz a középiskolákban

Lenin és Sztálin művei, orosz költők anthológiája az Akadémia és a Kisfaludy Társaság kiadásában

Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök átiratot intézett a Magyar Tudományos Akadémia elnökségéhez, hogy az orosz-magyar kulturális kapcsolatok kimélyítése céljából gondoskodjék Lenin és Sztálin fontosabb műveinek magyarra fordításáról és kiadásáról. Ugyanígy átiratot intézett a miniszterelnök a Kisfaludy Társaság elnökségéhez és kérte, hogy ismeretessék meg a magyar közönséget az orosz költők verseivel, esetleg anthológia formájában.

A kultuszminiszterhez intézett átiratában azt kívánja a miniszterelnök, hogy állítsák fel a Pázmány Péter Tudományegyetemen az orosz nyelv és irodalom tantervét és szervezzenek állandó orosz lektori állást. Egyelőre a szegedi egyetemen állítanak föl még orosz lektorságot, később a többi egyetemre is sor kerül. Gondoskodik a miniszterelnök arról is, hogy a középiskolák bizonyos osztályaiban a jövőben az orosz nyelvet rendes tantárgyként tanítsák.

IRODALOM ÉS POLITIKA

cimen tartott Juhász Géza tankerületi főigazgató előadást a szakszervezeti szeminárium előadásorozatában. Abból a kérdésből indult ki, hogyan lesz közügy az irodalmi alkotás, amikor annak fő mozgató eleme az író önmagát adni akaró, önmagát kifejezni akaró vágya. Petőfi példájával igazolta, aki magánviszonyai kizárólagos jukissákként indult és mégis új köztudatot teremtett, hogy az irodalom sohasem magánügy, hanem mindig közügygyé válik. Petőfi fejezte ki első-

nek azt, hogy ha a nép az irodalomban uralkodóvá válik, hamarosan azzá lesz a politikában is. Az író lát bele legjobban kora jelenségeibe, az Ady példáján isvilágosan megállapítható. Ezzel kapcsolatban felvetette az előadó a kérdést: Követelhetjük-e tehát, hogy az író politizáljon. Nem. Megállapítható azonban, hogy az író, a nagy író, a jelentős író mindig politikai hatásúvá is válik, hiszen kora összes problémáit kifejezi.

Ankét a tanárképzés kérdésében

Mint ismeretes, a Debreceni Egyetemi Kör egy régebbi közgyűlésén kimondta, hogy a Tanárképző Intézet működését a jelenlegi formában nem ismeri el. Az egyetemi hallgatók ettől kezdve nem is jártak el a tanárképzés előadások s így az Intézet gyakorlatilag megszűnt. A DEK célja az építés. A Tanárképző Intézet megszűnése nem volt egyéb, csak az építést megelőző szükséges romtakarítás. A DEK június 15-én, pénteken délután 5 órai kezdettel ankétot hívott össze, annak megbeszélésére és megvitatására, hogy milyen le-

gyen a jövőendő tanárképzés. Ez a kérdés a jövő kérdéseinek egyik legfontosabbja. Az ankétba hivatalosak mindazok, akiket a nevelés kérdése érdekel. Egyetemi professzorok, középiskolai tanárok, egyetemi hallgatók és középiskolai diákok fogtak résztvenni az ankétban s a közbeszámoló fogja kialakítani az álláspontot ebben a fontos kérdésben. Az ankét helye a MaDISz biskolai helyiségünk előadóterme. Előadó: dr. Karácsony Sándor.

Nyári Tanfolyam

A Debreceni Református Kollégium Gimnáziumának Nyári Tanfolyama f. hó 11-én nyílt meg nagy számú, szülőkből és hallgatókból álló közönség jelenlétében. A tanfolyam vezetésébe nevében Rosenfeld Miksa üdvözölte a megjelenteket. Rámutatott azokra a rendkívüli körülményekre, melyek a szokatlan időben meginduló tanítást, szűkségesé teszik és ismerlette a tanfolyam megalakulásának előzményeit. A felsőbb tanügyi hatóság lehetővé akarta tenni, hogy az önhibájukon kívül későn hazatért tanulók ne szenvedjenek hátrányt szerencsésebb társaikkal szemben. Dr. Juhász Géza, a debreceni tankerület főigazgatója vette kezébe az ügy intézését. De a Református Kollégium Gimnáziuma és annak kiváló tanári kara is részt kért a segítés munkájában és maga vállalkozott arra, hogy tanfolyamán a különböző felekezetekhez és iskolákhoz tartozó tanulókat egyesíti, ezzel is közelebb hozva őket egymáshoz. Szociális szempontok vezették az igazgatóságot a tanfolyam mérsékelt díjainak megállapításában is. Be-

írás díj 40 pengő, tandíj havi 300 pengő, ami igen méltányos összeg ma, amikor már egy V-VI. osztályú tanuló is csak havi 600 pengőért vállal magántanítást heti hat órában, míg a tanfolyamon Debrecen összes gimnáziumainak tanári karából kiválasztott, kitűnően képzett szaktanárok osztályonként heti 15-17 órában egyenlően is intenzíven foglalkoznak a rájuk bízott tanulókkal. A tanfolyam szegénysorozott hallgatók így is teljes tanulmányi segélyt, illetve tanulmányi segélyt élvezhetnek igazolt rászorultságuk esetén. A vezetőség kérésrel fordul a VKM-hez, hogy a tanfolyamot nyilvánossági joggal és póltanév jelleggel ruházza fel. Ez esetben a hallgatók magánvizsgálat nélkül kaphatnának továbbmenetlele jogosító állományos bizonyítványt. A tanítás 14-én, csütörtökön délután 5 órákor kezdődik. Beírás és tandíjfelvétel, valamint kellően felszerelt kérvények beadása ugyanazon nap délután 4-5-ig a tanári szobában (kapu alatt jobbra). A beírás díj alól felmentés nincs.

Meteor-mozgó Szerdán, csütörtökön Behajtani tilos magyar vigjáté Előadások kezdete 4, fél 6 és 7 órákor. — Pénztár 1 órával előadás előtt. — Szombattól: Gróf Monte Christó

APOLLO-MOZI Minden időnk legnagyobb orosz filmje Stalingrád Előadások: fél 4, 5 és fél 7 vasárnap d. u. 2-kor is.

a címmel halló szombat délután közönség tanácsot előadás az egység dősághoz szólott, hogy — alkalmi hogy azt a lé mintha az elő egyetemes mag véleménye lenne elmondottak az nek a magyar tüzéseivel.

Vasárnapi be már megemlített szük, hogy a de érző és gondolt zsidók azonosítá a hallottakkal é ne, hogy a legé ják visszautasítá tározottan fasizs propagandát.

Bármilyen söt tuk is már, újra kell, hogy az ország min rának ma csa kötelessége le erejével bele az ország újja

Mondanunk sem minden olyan amely a — bárm és okból is történi zást, a közös s kikapcsolódást hi egy jelentős réteg egységéből erős akar elvonni, es hatású lehet és alapra való helye sen surolja a fas gját. Nem kételke nizmus létjogosult a cionistáknak, ma jogukban áll, hogy gon kívül új saját tesítsenek, — de kiben a magyar é szimiláns zsidóság val terroristikus tömegeiket.

A cionisták sz adásában — a cion meire hivatkozva nyeket említett me nek, ha mélyére n gosan láthatjuk, h nisták működése évek alatt nem a z sies védelmére és nem is saját jogo műkre szorítottok igen gyakran olya területekre tévedt, már a háborús bü dése is felvetődhet. áll ezek között az a vetítő tárgyalások előadó csak anny hogy a cionista sz gyalásokat folytató póvaj bizonyos szá tált mentesítése A Gestapó gépkoc ellenértékül. A cion bizott Ankarában tárgyalásokat az üg lítása érdekében.

Arról azonban ne litést az előadó, hog telek között szerep hogy

a németek a kér csikát csak a kel ton vehetik ha Arról sem tett emi amikor a dolog nap rült, az angol rádió lobb hangon nyila cionistáknak arról a ségeről, mely lény szövetségesek közti szítását célozta. K

„Mi történt, amíg távol voltatok?”

— címmel hallottunk előadást szombat délután a zsidó hitközség tanácstermében. Az előadás az egész magyar zsidósághoz szólt és így — sajnos — alkalmas volt arra, hogy azt a látszatot keltsse, mintha az előadás az egész egységes magyar zsidóság véleménye lenne és az abban elmondottak azonosak lennének a magyar zsidóság célkitűzéseivel.

Vasárnapi beszámolómban már megemlítettük: nem hiszünk, hogy a demokratikusan érző és gondolkodó magyar zsidók azonosítanák magukat a hallottakkal és bízunk benne, hogy a legelősebben fogják visszautasítani a néha háttérben fasiszta ízű cionista propagandát.

Bármilyen sokszor hallottuk is már, újra ismételnünk kell, hogy

az ország minden polgárának ma csak egyetlen kötelessége lehet: teljes erejével bekapcsolódni az ország újjáépítésébe.

Mondanunk sem kell, hogy minden olyan propaganda, amely a — bármilyen alapú és okból is történő — széthúrást, a közös munkából való kikapcsolódást hirdeti, amely egy jelentős réteget a nemzet egységéből erőszakos úton akar elvonni, csak romboló hatású lehet és minden faji alapra való helyezkedés erősen surolja a fasiszta ideológiát. Nem kételkedünk a cionizmus létjogosultságában, — a cionistáknek módjukban és jogukban áll, hogy az országban kívül új saját államot létesítsenek, — de nem áll jogukban a magyar érzelmű, asszimiláns zsidóság ostromlásával terrorisztikus úton növelni tömegeiket.

A cionisták szónoka előadásában — a cionisták érdekeire hivatkozva — olyan tényeket említett meg, amelyeknek, ha mélyére nézünk, világosan láthatjuk, hogy a cionisták működése a kritikus évek alatt nem a zsidóság hősiességére és még csak nem is saját jogos önvédelmi küzdelemre szorított, hanem igen gyakran olyan veszélyes területekre tévedt, melyeken már a háborús bűnösség kérdése is felvetődhet. Első helyen áll ezek között az ankarai követelő tárgyalások kérdése. Az előadó csak annyit említett, hogy a cionista szövetség tárgyalásokat folytatott a Gestapóval bizonyos számú deportált mentesítése érdekében. A Gestapó gépkocsikat kért ellenértékül. A cionista megbízott Ankarában folytatott tárgyalásokat az ügy lebonyolítása érdekében.

Arról azonban nem tett említést az előadó, hogy a feltételek között szerepelt az is, hogy

a németek a kért gépkocsikat csak a keleti fronton vehetik harcba.

Arról sem tett említést, hogy amikor a dolog napvilágra került, az angol rádió a legelősebb hangon nyilatkozott a cionistáknak arról a tevékenységéről, mely lényegében a szövetségek közti ellentétek szítását célozta. Kétségtelen,

hogy Európa zsidósága a világtörténelem folyamán talán még sohasem volt olyan súlyos helyzetben, mint akkor, kétségtelen, hogy gyakran a legkétségbeesettebb eszközökhöz kellett nyúlniok életük megmentéséért, de kétségtelen az is, hogy a zsidóság kebelén belül csak a cionisták voltak azok, akik egy olyan lépés megtételére szánták el magukat, mellyel a fasiszta érdekeket szolgálták és amellyel tulajdonképpen a szabadságszerető államokat és ezen keresztül a demokráciát árulták el.

Beszélt az előadó arról is, hogy a cionisták sohasem a saját érdekeiket nézték, hanem mentőakcióikban az egész zsidóság érdekeit képviselték. Hivatkozott arra, hogy a külföldi mozgalmakkal érintkezésbe lépve rengeteg olyan zsidót is megmentettek, akik nem tartoztak a cionista táborba. Nézzük azonban az érem másik oldalát is. Ezek a

mozgalmak nem a cionisták, hanem a zsidóság megmentésére indultak és az, hogy nem az egész zsidóság, hanem a cionisták léptek velük először érintkezésbe, csupán nevezetesen „élelmességét” bizonyítja. Természetes, hogy ezek a mozgalmak sok nemcionistát is megmentettek, — százalékos arányban azonban — valljuk csak be őszintén — nem is jártak olyan rosszul a cionisták.

Mindent összegezve, három szempontból vizsgálhatjuk az előadásban hallottakat: az ország, a zsidóság és a demokrácia szempontjából.

Az első szemponttól már elmondtuk véleményünket. Nemzetromboló tevékenységnek tartjuk mindazt, ami alkalmas az újjáépítés hátráltatására vagy megállítására.

A zsidóság szempontjából nem kevésbé káros az ilyen irányú tevékenység. Nézzünk szembe nyíltan a tényekkel:

A Lakáshivatal új produkciója

Vendégszereplő: Öry István főispán

Történet: június hó 5-én, szin: a Lakáshivatal. Dr. Szabó Lajos tanácsnok be-megy az előadó szobájába egy úriember társaságában, átnyújt az egyik előadónak egy igénylést, azzal, hogy

az abban kért lakást azonnal utalják ki a társaságában lévő úrnak.

Ez néhány perc alatt megtörténik, az úr hálásan szorongatja a tanácsnok kezét és elmegy.

A gyanakvó szemlélő kíváncsi lesz. Megkérdezi, ki is ez a boldog új lakástulajdonos?

Ez bizony nem más, mint Vajthó Lajos volt pénzügyi tanácsos, a gettó és a zsidóság egyik hírhedt kifosztója.

És mi az a feljegyzés a kérvényen? Nos, az bizony azt tartalmazza, hogy

Öry főispán kéri, utalják ki azonnal Vajthónak az ő megüresedett lakásának egy részét.

Nem akarjuk ismét szövéteni azt, amit egy alkalommal már elég éles kritika tárgyává tettünk, hogy protekcióra kiutaltak június 5-én egy olyan lakást, amit május 30-án igényeltek, ugyanakkor, mikor decemberi kérvények vannak még elintézetlenül. De igenis

a legelősebb felháborodásunknak adunk kifejezést afelől, hogy a főispán protezsztálja

Petőfi-mozgó (volt Vigszínház)

Mai műsor: Bűbájos, szórakoztató magyar filmek:

„Mária Nővér”

Svéd Sándor, a világhírű ópera énekes, Jávor Pál és Szörényi Éva főszereplésével. Orsz. hirt. előadások: fél 4, 5 és fél 7. Vasárnap 2 órakor is. Pénztárnyitása kőznapi 1 ó, vasárnap d. e. 11-től.

olyan ember volt, akit pár nappal később a népügyészség letartóztatott és Népbíróság elé fog állítani.

A főispán úrnak, ha Vajthó régi jó barátja volt, ami a történetek alapján feltételezhető, hiszen saját lakásába viszi, nagyon jól kellett ismernie ennek az embernek multbeli ténykedését és nagyon jól kellett tudnia, hogy azok az emberek, akikkel közvetlenül együtt követte el bűntetteit, Mikola és Papp pénzügyi tisztviselők, már az eset megtörténtekor a népügyészség foglyai voltak. Vajthon főispán úr, mielőtt az amúgy sem becsületes protekciót felajánlotta, meggyőződött arról, hogy Vajthó nem bűnös? Nem győződhetett meg, mint ezt letartóztatása bizonyítja. Azt kell tehát kérdeznünk: a demokratikus Magyarország egyik főispánjának, egyik nagy demokratikus párt vezető tagjának szemében közbűns az, hogy a mult rendszer egyik sötét bűnösét, egy fasisztát támogat?

A dologról azonban ezzel még nem mondtunk el mindent. Az egész kérdésben természetesen

Szabó tanácsnok úr sem ártatlan.

Mert, ha teszem azt, egy szép napon azt az utasítást kapná bármelyik „felsőbb helyről”, hogy *ezentúl csakis volt nyilas párttagoknak adhat lakást, senki másnak, azt is szó nélkül teljesítené?* Mi el tudjuk képzelni a tisztviselőknek azt a típusát, amely a közfelfogással

A forgalmi adó

rendeletben előírt számozott blokk

kapható nyomdánkban József kir. hg.-u. 16.

új tápot ad ez csak a suttogva terjedő antiszemita propagandának. A politikailag iskolázatlan tömegek nem tudnak szelektálni. Önkéntelenül is azonosítják a hangoskodó, véres bosszút lihegő, magát magyarnak nem valló és a nemzet munkájában részt venni nem akaró cionista kisebbséget a magyar zsidóság becsületesen, de csendben dolgozó, demokratikusan gondolkodó széles rétegével.

A demokrácia szempontjával a cionizmus lényege összeegyeztethető, de éles ellentétbe kerülnek azzal a cionizmus tapasztalt eszközei. Módot kell adni a cionistáknak arra, hogy kivándoroljanak, de nem engedhető meg nekik, hogy a demokrácia leple alatt terrorizáljanak egy jelentős népréteget, árulóknak és antiszolidárisnak tüntessék fel őket pusztán azért, mert szülőföldjüket érzi igazi hazájuknak. A demokratikus magyar zsidóságra vár az a feladat, hogy erélyesen védekezzen az ilyen antidemokratikus és destruáló törekvések ellen.

Hajdu Ferenc.

Hajdúböszörmény harmadszor választott polgármestert

Hajdúböszörmény város újjáalakított képviselőtestülete június hó 10-én tartott polgármesterválasztó közgyűlésén a betegsége miatt lemondott dr. Jakobinyi Béla helyére, dr. Erdős Károly adótanácsnokot, a Függetlenségi Frontba tömörített pártok jelöltjét egyhangúlag polgármesterré választotta. Az üdvözítő beszédekre tartott válasszában kifejtette, hogy igyekebbi fog megfelelni a pártok bizalmának s mint a város első tisztviselője, a közösség érdekeit szem előtt tartva fog működni. Ugyancsak ezen a közgyűlésen választották meg Garami Zoltán rendőrfőkapitányt és Szalmári Gábor rendőrfelügyelőt.

Aki egy szavával gyilkolt

Egy bűjkáló munkaszolgálatos gyilkosát, Boros Sándor tetőtleni lakost állították elő a megyei rendőrfőkapitányságra. Annak idején néhány héttel az orosz bevonulás előtt, Tetőtlenen német csendőrök igazoltatták, a munkaszolgálatoshoz érve, Boros bekiáltotta: Jud. A csendőrök a helyszínen agyonlőtték a férfit.

Kik kerülnek még igazolás alá

Tájékoztatásul közlöm az érdekeltekkel, hogy az ideiglenes nemzeti kormány 1146/1945 M. E. rendelete szerint, igazolási eljárás alá kell vonni a szabadpályán működő értelmiségi foglalkozású egyéneket is, mint orvos, gyógyszerész (segédek), mérnök, újságíró, színművész. Az említett szabadpályán működő értelmiségi foglalkozású egyének igazoló jelentésüket a törvényhatóság első tisztviselőjének nyújtják be.

Továbbmenőleg igazolási eljárás alá kell vonni az összes hatóság jogosítvánnyal, iparjogosítvánnyal (nyílt ársusítási engedély, gyógyszerári jogosítvány, szeszgyártási engedély, italmérés engedély, színház, mozi stb.) rendelkező egyéneket.

Az igazolási eljárásra az 1980/1945. M. E. számú rendelet irányadó az alábbi eltérésekkel:

Az igazoló jelentést annál a hatóságnál kell benyújtani, mely a jogosítványt kiadta. A hatóság a rendőrség politikai osztályának, ipartestületek, szakszervezetek, kereskedői érdekszervezetek együttes bevonásával állapítja meg, hogy kiknek az ügyét kell az igazoló bizottsághoz továbbítani. A jogosítvánnyal rendelkezők igazoló nyilatkozatukat a szakmájuk szerint illetékes ipartestületi szakosztálynál, szakszervezetnél vagy kereskedői érdekszervezetnél is benyújthatják. Öry István sk. főispán.

Budaföldi mész

petroleum üvegfal kapható. vashordókat veszek. Hatvan-u. 21.

Az összes debreceni magántisztviselő vasárnap

reggel 6-9-ig az újjáépítés keretében a vasúton dolgozik. Gyülekezés 7/6-kor az állomás előtt. Aki tud szerszámot (lapát, ásó, csákány) hozzon magával.

Töltőtoll javítás

szakszerűen vállalom BOCSKAY, Hatvan-u. 15 írószer- és könyvkereskedés.

HIREK

A fehér Galambné fekete üzletei

Néhéz kézzelmet vív a munkásság mindennapi kenyeréért. Félre téve azonban mindennapos gondjait, teljes erejével lát hozzá az újjáépítés hatalmas munkáit, hatalmas áldozatot kívánó feladatához. Ugyanakkor azonban még a munkásság ezt a heroikus erőfeszítést, heroikus munkát vállalja, lelkiismeretlen feketézők nem átálják még a mindennapi kenyeret is kivenni a szájából.

A szakszervezetek Termelési Bizottsága vizsgálót indított a hozzá beérkezett feljelentések alapján a Galamb-kenyér-üzlet ügyében. A Galamb-kenyérgyár tulajdonosa a fent említett „fehér” Galambné úrasszony. Az illető azonban nem is annyira „fehér”, mint az ott szépen kiderült a vizsgálat folyamán. Megállapítást nyert ugyanis, hogy az orosz katonai parancsnokság megbízásából sültt kenyeret előzött tisztjéből külön kenyér is készült a fogyasztók számára, még pedig kilonként 18 pengőért. A közellátástól „kölesönvett” tisztmennyiségből sültt kenyér azonban, tartozunk ez-

zel az igazságnak, már csak potom 14 pengőcskéért került forgalomba. Mindezt azonban olyannyira természetesnek találta a Galambné-féle kenyér-üzem, hogy anyagi megátalkodottságában még a nyomozó detektívet is ezen az áron szolgáltatta ki.

Ezzel a jegyzőkönyvileg megállapított ügygel kapcsolatban nekünk mindössze két kérdésünk van. 1. Miért nem szállt ki eddig senki a tisztifőorvosi hivatalból az üzemet megvizsgálni? Biztosíthatjuk pedig a tisztifőorvos urat, hogy erkölcsi piszkossága mellett az üzem valódi, hamisíthatatlan, ragadós piszkokban is bővelkedik. 2. Galambné érezte a körülötte mindenképpen terjengő kellemetlen illatokat, rövid vágatában lemondott üzemeről és kezes hányóként adta azt át a Népszövetkezetnek további kezelésre. Miért záródna le ezzel azonban az ügy? Aki mindenképpen piszkokban szeret fürödni, azt tisztába kell tenni törvényes úton és a legerélyesebb rendőrségi segédlettel!

F. J.

Felhívjuk a homokkerti MaDISz keretébe tartozó nagy- és kiscserkészeket, hogy f. hó 14-én, csütörtökön délután 4 órakor megbeszélés végett jelenjenek meg a homokkerti MaDISz székében. Követési vezetője:

A Földigénylő Bizottság a 100 holdon állni elkobozásra javasolt birtokok, valamint a 100 holdon aluli intézmények, kereskedelmi vállalatok és egyházak birtokában lévő a megváltás alá került birtokok összeírásai jegyzékét elkészítette s azok folyó hó 13., 14. és 15-én a Földigénylő Bizottság hivatalos helyiségeiben (Adóhivatal, 42. sz. ezéba, Birtoknyilvántartás) megtekinthetők. A közszemle lejárta követő három nap alatt érdekeltek a felvett adatok ellen észrevételt tehetnek.

Szondy György volt tankerületi helyettes főigazgatót a második számú igazoló bizottság hétfőn délután tartott ülésén egyhangúlag igazolta.

Felkéröm a Bécs melletti deportálásból visszaérkezettek, akik a 21-es lagárban, valamint Stadlauban voltak elhelyezve, hogy tanúvallomás megtevése céljából jelentkezzenek a vármegyei rendőrség politikai osztályán, Burgundia-u. 4. sz. I. e. Gara Miklós.

Saját szikszegletre való dohánytermeléssel kapcsolatban a dohánytermelői dohánypalántákhoz juthatnak Pallagon, a „Dohánykiserületi Állomáson”. Virginia és kerti dohánypalánták kériától mennyiségben még beszerezhetők. A dohánypalánták, — a termelő nevére kiállított engedély felmutatása mellett, — vásárolhatók még.

A Népügyesség felhívja mindazokat, akik a 106/10. munkásszáznál szolgáltattak és Sziesz Rudolf ht. tőzsrőmesterre nézve tanulómat tudnak tenni, a Népügyességnél haladéktalanul jelentkezzenek.

Tömegsírba bukkantak Moson-Szentmiklóson. Megállapították azt, hogy a nyilasok februárban egy egész munkaszolgálatos századot lemészároltak. — A napszámok, akik jelen voltak a kivégzésnél, elmondották, hogy a nyilasok zsidó munkaszolgálatosokat német mólra léveköztették, összekötötték őket és legépfgyverezték. Holtestüket, egy előre megásott sirba dobták. A község hátrában egy másik tömegsirt is felfedeztek, ahol 340 holtestet találtak. Ebben magyar katonák is feküdtek, akiket szintén a nyilasok végeztek le.

A Piarista kereskedelmi középiskola igazgatója közli a tanulókkal, hogy akik a most folyó iskolai évben az előadásokat nem látogathatták, saját érdekükben minél előbb jelentkezzenek (Varga-u. 2.)

Internált a rendőrség Kiss Antal hajdúböszörményi lakost, a nyilaspart ifjúsági szervezőjét. Kiss résztvevett nyilas „oktató” előadásokon s ezeknek anyagát buzgón terjesztette az ifjúság között.

HAZASSÁG. Özv. Halmi Lászlóné és dr. Matkó Sándor házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

A Debreceni Orvosegyesület június 14-én, csütörtökön délután tartja III. tudományos ülését a Belklinikai tanteremben. Tárgyszorozat: Bemutatás: Adler Péter: Rosszul gyógyult mandibulatórés utólagos correctioja — Majerszky Klára: Pachymeningitis spinalis externa operált esete. — Előadás: Ökrös Sándor: Új veremder képződés a máj gyűjtőrendszerében, kóros viszonyok között.

Dr. Balázs László belgyógyász rendelését megkezdte, Piac-u. 43. I. em. 1.

Szipál fényképész-mester műtermét Csapó-u. 12. sz. alá helyezte.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában júniustól tanfolyamkezdés. Linoleum-ház, Piac-u. 58.

Gépirásmunkát vállal Naményiné. Linoleumház, másodemeletén.

HALÁLOZÁS. Fehér Sándor vízvezeték-szerelő tanuló 18 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozóterméből. Lakás: Vásáry Pál-u. 8. Dankó temetkezés.

A MAGYAR DEMOKRATIKUS IFJUSÁGI SZÖVETSÉG

június 16-án, szombaton délután 5 órai kezdettel tartja meg negyedik kultúrduletánját a szövetség helyiségében.

„MUNKASÍROK” címmel.

Tanulmányok, versek, előadások, novellák, szavaltatok, zenészsámok. Ifétet, szabad szó, közös megbeszélés, közös munka... Beléptidj nincs! Mindenkit vár a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség kultúrduletánja.

SZÍNHÁZ

Farkasok

(A debreceni közönség bukott meg a Csokonai-színház tegnapi bemutatóján)

A nagy célok mellett eltörpülnek az egyén szempontjai — élet, becsület, igazság, mind semmivé válik, ha a haza, a nép érdekeiről van szó — körülbelül ez áll a dráma magyarában. A tartalom itt csak másodrendű fontosságú: egyéni tragédiák, — a mindig egymásra toró, egymást marcangoló Ember örök tragédiája.

A darab felépítésében és mondanivalójában rendkívül magas irodalmi színvonalat képvisel. Nagy közönségkért is érdemelt volna. A debreceni közönség azonban — amely ostoba operetteknek véresre tapsolja a tenyérét — „hátat fordított Romaine Rolland köllésének. A „látogató nézőtér nem a színház, hanem a közönség kudarcát jelenti.

Az előadás elég jó, bár az első előadásban még kissé kiforratlan volt. Belzsnay István megfontolt és mégis izzó akadémikus-láboroka, Deák Sándor nyers és primitív (talán kissé túlnyers és túlprimitív) mérsárosból lett hadvezére komoly értéke az előadásnak. Márky Géza mérsékelt és átgondolt alakítása is nagyon tetszett. Elsőrendűen formált alakítás lett volna Deáry Jenő is, — kár, hogy szerepmentudása éppen a legdrámaibb jelenetknél okozott komoly zökkenőket. Jók voltak Rajz János és Arosi Aladár is; Póór Jenő és Oláh György számára kissé nehéznek bizonyult a rájuk osztott szerep, így kezelték azonban őket is dícséret illeti.

Művészi érték szempontjából talán az első helyre kívánkozik Szabó Samu megfélemlített, elkésérgedett parasztfiúrja. Mind drámai erejében, mind emberábrázolásában első-sőnalbeli színészi munka. Hibája az előadásnak, hogy a statiszták beszéde és tömegmozgása, valamint a külső zaj kissé operettizűek. Ennek ellenére azonban komoly művészi élmény a „Farkasok”. Reméljük, hogy a következő előadásokon a színészeknek kívül a közönség is részt fog venni. Megéri a fáradságot és az időtöltést! H. F.

PÁRTÉLET

A BELVÁROSI SZERVEZET ifjú tagjai jelenjenek meg pénteken este 7 órakor a parthelyiségben, rendkívül fontos ügyben.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Magantisztviselők Szakszervezeti Szemináriumának legközelebbi előadása hétfőn d. u. 5 órakor. Előadás címe: „A modern sajtó”. Előadó: Világ Miklós.

Az összes szakmák vezetőségei ma d. u. 4 órakor közös értekezletet tartanak a szakszervezeti székében.

Máv. nyugellátottak szakosportja csütörtök d. e. 9 órakor tagértekezletet tart a szakszervezeti székében, Arany J.-u. 2. sz. alatt.

Cyngásztervezés és gyógyszeripari munkások szombaton d. u. egyegyed 6 órakor taggyűlést tartanak.

Ipartestületi közlemény

Iparosok figyelmébe! Az Ipartestületek Országos Központja kérésére az iparügyi miniszter 50904—1945. Jp. M. sz. rendeletével kimondta, hogy a kisiparosok lakással összefüggő műhelyi mentések a lakásrendeltetnek azon rendelkezései alól, melyek a lakók lélekszámaival hozzák összhangba a kiutalható szobák számát.

Vizezetéskészítő-szakosztály folyó hó 15-én, pénteken d. u. 5 órakor szakosztályi gyűlést tart, amelyre pontos megjelenést kér az elnökség.

Férfiszabó-szakosztály ma este 6 órakor taggyűlést tart az Ipartestület 7. sz. termében.

A fodrász-szakosztály ma igen fontos ügyben szakosztályi ülést tart. Húspárosok figyelmébe! Debrecen és Vidéke Ipartestület kebelében a beszerző csoport megalakult; akik még mint dolgozó tagok részt kívánunk venni, legkésőbb 1945 június 16-ig bejárólak jelentkezzenek a Bóde-féle hentesüzemben aláírás végett, mert későbbi időben mint beszerző tagok nem vételnek fel.

Kereskedő Társulat közleményei

A szikszegéztő iparosok június 14-én, csütörtök d. u. 3 órakor ülést tartanak a Kereskedő Társulat kistermében.

Kifőzők és kavémérők szombaton d. u. 4 órakor szakosztályi értekezletet tartanak.

Felhívjuk a Kereskedő Társulat szakosztályainak összes vezetőségét, választmányi tagjait, hogy a forgalmadó végrehajtásának tárgyában csütörtökön, 14-én d. u. 5 órakor a Kereskedő Társulat helyiségében a pénzügyigazgatóság és forgalmadóhivatal küldöttel előadást fognak tartani.

SPORT

Csütörtökön teljes vezetőségi karakval és játékosokkal össze a Postás Sport Egyesület labdarúgó szakosztály a kis tanácsteremben. Kéri a vezetőség a játékosokat, hogy ezen összejövetelen jelenjenek meg megbeszélésre fél 1 órakor. Bejárat a Déri-átljáróban.

A Debreceni Munkás Testület Egyesület Sakk-szakosztálya szerdán, június 13-án este 7 órakor taggyűlést tart. Tekintettel arra, hogy vezetőségválasztás és versenyrendezés szerepel a napirendben, a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri a vezetőség. Uj tagok beiratkozása minden szerdán és pénteken este 7 órakor Szent Anna-utca 56. szám alatti sportklubban.

Felelős szerkesztő és kiadó: DR. TARISKA ISTVÁN. Szerkesztő: VILÁG MIKLÓS. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254. Nyomatott a „Szabadság” nyomdájában, kiadóvállalat körförgőjében. Felelős nyomdaigazgató: MENES JÁNOS.

Vétel! Eladás! Rádió készítés és javítás BRAUN József kir hg-utca 5.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLAS

- Szabósegédet és tanuló felveszek. Zombor, Széchenyi-u. 5. 260
- Házmestert keresek vízvezeték pincelakásba. Batthyányi-u. 16. 254
- Megbízható, nagyon tiszta mindenkes főzőnőt 15. vagy 1-6-ó felvesz a Kissdivatárúdzlet, Alföldi-palota 255
- Cipészegédet felvesz Kardos, Leány-u. 1. 264

ÜZENET

Felkéröm mindazokat a tüzbajtársakat, akik a pénti 2/3. ütegtől indultak Jászapátiól 1944 április havában, kiknek tábori számuk H. 711., ha tudnak valamit Jenei Kálmán tüzservezetőről, értesítéséggel aggodó édesanyját és testvérét, özv. Jenei Miklósnét, Debrecen, Nyiregyházi-út 8. sz. jutalom ellenében. Ha ő maga is olvassa, írjon. Mi jól vagyunk, Miklós. 255

Keresem azt a kárpitos urat, akivel hetedik hirdetésem alapján kocsiolt volt ezében, keressen fel. 263

LAKÁS

Kétszobás lakást, cserélék egyszobással. Cím a kiadóban. 253

EGYÉB

Rekamé és hencser kapható Major kárpitosnál. Petőfi-u. 26. 267

Elveszett egy fehér angorásapka. Kérném a szíves megtalálóját jutalom ellenében Tóth Árpád-utca. 84. sz. elhozni. 268

Lakótársat keresek azonnalra. Szegő-utca 19. 266

Használt bútorok, szekrények, asztal, székek stb. eladók. Piac-u. 43. I. lépcső V. 4. 265

Konyerhajtó - adok félmicikkért. Kút-utca 74. E. 266

Rádió, kerékpár, varrógép javítása, vétel, eladása. Hatvan-u. 4. sz. Sz. 34

Kombinált szekrény, fotel, rőkamir, hálószoba. Piac-u. 79. Bútorúdzlet. Sz. 35

Forgalmi ügyekben tanácsot ad mérlegképes könyvelő, adószakértő. Csapó-kert, Mikos K. u. 7. II. a. 269

Néprádió, üzemeles, eladó. Szilágyi, Vigkedvő Mihály-út 29. 258

Eladó keményfa fénhalószoba, sodrony, asztalgy. gyermekszék. Honvéd-u. 31. 267

Egy 3 méteres, 2-ágú létra eladó. Tegláskert, Balaton-utca 65. 252

Mézet pénzért, zsírtól veszek. Kigyó-u. 31. 250

Bélyeggyűjtők figyelmébe! Magyar, külföldi bélyegsorozatokat pesti lőzsdei árak alapján átveszek. Magoss György-tér 6. 251

A Debreceni Építőmunkások Munkaszövetkezete építési irodáját áthelyezte Fiac-u. 22. sz. alá. I. emelet. 247

Épületanyagok és cserép eladó. Érdeklődni lehet Boldogfalva-utca 19. sz. 246

Kerékpár, varrógépet eladok, veszek. Női, férfiszabó- és bőrvarrógép nagy választékban. Bobin és mindeféle alkatrészek raktáron. Karsay műszerész. Magoss György-tér 9. 143

Eladó Árpád-térnél 2 szobás, azonnal beköltözhető ház. Jókai-utca 22. szobás családi ház 80.000. Tűzrakantanyánál 2x1 ezéba, konyhás ház 45.000. Budai Bécsfalva-utca 22. sz. szobás konyhás ház 300 kvadrát telekkel sürgősen. Három és fél hold fekete föld olcsón. Kovács József ingatlanközvetítőnél, Homok-u. 82. sz. 249

VACYONMENTO Bádós-utca 1. Vesz és elad lakberendezési bútorokat, háztartási cikkeket, régiségeket. 634

Aki hétfőn, június 11-én este 7—8 óra körül Horthy Miklós-körúton 14. számú villa kerítésfala mellett felejtett világosbarna nagy (nem bőr) kékításkám felvette, kérték azt a villában leadni fontos iratokkal, a benne lévő pénzeszeget megtaláló díj fejében megtarthatja. Margitán Anna, 248

NANASSY Lajos Rádió és villamosság vesz, javít, elad. Piac-utca 87.

Néhány 300 óles házhoz alkalmi áron eladó. Csergő-út, Szent Anna-u. 42. 171

Öndődon 4 hold prima föld eladó. Torok Bányá-u. 19. 234

Közszükségleti, arcapólsí, piperecikkek szaküzlete. Solti, Sas-u. 2. 561

Mindenféle bombasírult bútorokat veszek. Teleki-utca 6. 208

Női kalap és turbán anyagokat és hozzávaló kelleket veszek. Teleki-u. 27. 200

Eladok, veszek bútorokat, rokamiét, fotélszeket, irogépet, perzsa- és más szőnyegget. Mezői, Vorósmarty-u. 12. 130

Gyapjút, angoraszőrt legmagasabb áron veszek vagy szövetre elcserelem. Friedlaender, festő, Hatvan-u. 37. 121

Kerékpár zománcozást, hegesztést, varrógép- és kerékpárjavítást szakszerűen készít Reszler műszerész. Szent Anna-utca 28. 67

NEMZETI ELISZ

Tegnapi buli szerint a Magyar Demokratikus Szövetség a háború nemzetközi nőmozgalmát a demokratikus Szövetség megkötött kapcsolatainak antifasiszta női küldöttelel vegye a hónapban a női demokratikus szövetség elnöke és az ország rendkívül fontos kor az ország kivelele meg nem építhető k... A fegyverszünet gyar Nők Demovésége a harc szervezete, amely meghívást kapó szakszervezet k... vást még februároni szakszervevetség kongresszárizsi szakszervezettségbe. E legelőször a többi tendős multira magyar szakszervezmozgalmat értéség, hogy a vezelszigeteléséből mert hiszen a lomnak voltak a nemzetközi Ezek a kapcsolatokesen a háború kadtak vagy östak, de mégis a galomban volt a zetekői garancia mentes kapcsolatse re.

A Demokratikus Szövetség volt a nemzetiségű szervezet, amely napokban ért ugyazetekői megbeszélés meghívta a háború először összeülő ifjúsági kongresszpedig a demokro nyertek ezzel a polgárjogot a életbe való bekapEnnek a két utolsó nak a jelentőségét hangsúlyozni kell. ifjúsági és a női shelyes irányát, helyvezetését bizonyítja lenti ez, hogy nemz retékben is azokat és a női tömegszerve kintik a kiépülőben nőpi demokrácia jónőinek, amelyek a fi és a nőnek nemzet gását dokumentálják lenti ez az elismere nemzetközi méretek fasizmusból kigy lévő országok leghel legjárhatóbb útjának nemzeti összefogású Ezt a tényt belpolitik közásban is nyor hangsúlyoznunk kell